

JOHAN CLARYSSE LEVERT BEELDEN BIJ SONNETTENBOEK 'IPSE DIXIT'

“In dialoog treden met de teksten”

BRUGGE Johan Clarysse is inmiddels 62 jaar en zijn kunstzinnige voetafdruk is tot op heden meer merkbaar buiten de Brugse stadsgrenzen dan erbinnen. Binnenkort hangt er werk van de figuratieve schilder aan zowel de muren van een tentoonstellingsproject in Bourgondië als aan die van Morbee Gallery in Knokke-Heist. Zopas verscheen bij de uitgeverij De Gebeten Hond 'Ipse Dixit', een boek vol sonnetten van Frans Boenders met beelden van Clarysse.

DOOR **STEFAN VAN VOLCEM**

Jongere generaties zal de naam Frans Boenders wellicht weinig zeggen, maar wie wat meer jaren op de teller heeft, zal hem blijven heugen als de radio- en televisieproducent van de publieke omroep. De ondertussen 77-jarige geboren Antwerpenaar was/is bezeten van filosofie en oosterse religies en culturen. Met beeldend kunstenaar Hubert Minnebo (80) uit Stalhille maakte hij meerdere reizen door Azië. Rond hun avon-

turen zit al jaren een kaft, zo ook rond 'Ipse Dixit' (Latijn voor "Hij heeft het zelf gezegd").

Op basis van het recent ontdekt Latijns manuscript van Nemesianus van Carthago puurde Boenders 34 sonnetten of rijmende gedichten van 14 regels met een verrassende wending. Bijzonder is dat ze gaan over de zogenaamde presocraten, de Griekse wijsgeren uit de zesde tot de vierde eeuw voor onze tijdrekening die mee aan de basis stonden van de (post)moderne westerse filosofie.

Johan Clarysse: "Mijn schilderijen en de versregels van Boenders schuren tegen elkaar aan. Ze staan in een weerbarstige relatie tot elkaar." (foto Davy Coghe)

Voorwaar: een eigenzinnig project. "Frans en ik kennen elkaar al zo'n tien jaar, maar veeleer oppervlakkig", duidt Johan Clarysse. "Ik wist dat hij mijn werk volgde, maar was toch verrast dat hij uitgeroepen mij vroeg om 34 beelden te leveren die in dialoog treden met zijn teksten. Ik had het

niet zien zitten om illustraties te maken bij Frans' sonnetten. Het gaat uiteindelijk om autonome schilderijen en ik heb ook volledig carte blanche gekregen om zelf beelden bij zijn verzen aan te leveren."

Sommige beelden haalde Johan uit zijn archief en dateren van de

voorbij 20 jaar, andere maakt hij speciaal voor de dichtbundel. "Ik omschrijf ze als *intieme vreemden*. Hoewel ze intuïtief enigszins verwant zijn met het tekstmateriaal staan ze er ook ergens van af. Ik vind het immers belangrijk dat de cultuurliefhebber die teksten en beelden autonoom tot zich kan nemen."

Door de jaren heen is zijn oeuvre ambivalenter geworden. Hij speelt graag met tegenstellingen en voegt licht bevreemdende elementen toe. Fricities en haperingen. Zoals het ware leven. Buiten het speelveld van zijn doeken. En toch helemaal anders dan de beelden waarmee we via massamedia overspoeld worden. "Mijn schilderijen en de versregels van Boenders schuren tegen elkaar aan. Ze staan in een weerbarstige relatie tot elkaar."

Ipse Dixit, uitgeverij De Gebeten Hond, 25 euro. Info: www.johan-clarysse.be.

“Wat stellen bankvoeten voor?”

Armand Decloedt: "Zelfs de ontwerpers spreken elkaar tegen." (foto Davy Coghe)

BRUGGE Brugge telt 400 banken met 800 gietijzeren bankvoeten. Een groot aantal van die voeten werden van 1950 tot 2015 geleverd door de gewezen ijzergieterij Decloedt-Decov uit Veldegem. Van 1987 tot 2016 was Armand Decloedt de bedrijfsleider van die familiale onderneming. Door wie en wanneer werd die typisch Brugse bankvoet ontworpen? Die vraag houdt Armand al jarenlang bezig. Na zijn pensioen begon hij te snuffelen in het Brugs archief, zodat hij met de hulp van archivaris Jan Anseeuw de geschiedenis ervan vanaf 1895 kon reconstrueren. "Vooraleer de typisch Brugse bankvoet zijn intrede deed, werden andere modellen gebruikt. Eén ervan werd vervaardigd door de gewezen gieterij van Jos Van Aerschot uit Herentals. Dat model wordt nog altijd gemaakt voor het Brussels Gewest. Aan het Stil Ende en in het Baron Ruzettepark bevinden zich nog twee banken met dergelijke bankvoeten. Waarom die daar achter gebleven zijn, is een raadsel."

"De eerste typisch Brugse banken werden in 1905 geplaatst op de Burg, met zwanenhals. Of is het een chimeerkop? Zelfs de ontwerpers spreken elkaar tegen. Conducateur Bouchez tekende vijf ontwerpen, maar die werden niet goed bevonden. In 1951 werd een nieuw ontwerp gemaakt."

OPROEP

Armand vraagt Bruggelingen, die foto's van het oude type hebben, om hem te contacteren via 050 38 56 19. Bij de heraanleg van het Burgplein in 1990 zijn die allemaal vervangen. Rest nog de vraag wat die bankvoeten voorstellen? "Velen zien een zwaan, vermoedelijk door een onvervulde wens om meer zwanen in het straatbeeld te zien. Maar dat is moeilijk hard te maken. Bouchez had het over een chimeer, een mythisch schepsel met het lichaam van drie dieren. Of zou het een wyvern zijn? Dat imaginaire dier is een draak met twee vogelpoten. De banken hebben ook twee kleine steuntjes..." (SVV)

BRUGGE IN AFFICHES (NR)

Bomen

Zou een boom dat aanvoelen? Hoe leg je pakweg aan een paardenkastanje uit waarom het zo stil blijft onder zijn groene dak? Waarom in het Minnewaterpark het anders altijd vrolijke eerste weekend van juli dit keer voorbij ging zonder dat een heleboel feestend volk er het gazon inpalmde. Maar misschien voelde de kastanjeboom al in 't voorjaar aan zijn wortels dat er iets gaande was. Of liever, dat niets gaande was.

Want ze bleven ook weg, de groepen toeristen die van bij de luifel aan de bushalte verderop, over de rode stalen brug door het park de stad in struinen. In het kielzog van een gids met boven zijn hoofd zo'n wit plakaatje met het nummer acht of zes of weet ik veel erop. Vorige maand was er al geen twijfel meer mogelijk. Dit wordt geen gewoon jaar. Feest in 't Park, toepasselijker kan de naam van een dag niet zijn die al vele zomers lang de vakantie aankondigt. Maar die laatste zaterdag van juni ging zwijgzaam voorbij, zuiders feestge-roffel bleef weg. Dan weet je 't wel, als park.

En de zomer schuift op. Overdag zien de bomen wel wat wandelaars voorbij slenteren, ja. Ze hebben doorgaans geen haast en veelal praten ze met woorden die van hier zijn. Over het Cactusfestival en hoe graag ze er naartoe komen, een dag of een heel weekend. Over wie ze op het podium bezig hoorden en over oude vrienden die je er tegen 't lijf loopt.

Een knoestige plataan kijkt neer op een passant met een ietwat kalende kruin, bomen hebben iets met kruinen. Die meneer vertelt van zijn jonge jaren, kalende mannen doen dat graag. Over het Sint-Amanspleintje waar een café zijn naam gaf aan het festival. Elke zomer traden op dat plein een handvol groepjes op voor een handvol mensen. Maar jaar na jaar werden dat meer handen- vol en het feestje werd verbannen naar het toen nog jonge Minnewaterpark. Cultureel Brugge nam zelden een verstandiger beslissing.

Een rij leilinden knijpt elkaar in de armen, weet je nog, die begindagen? Wie langs kwam, je hoefde

geen ticket, wandelde zo tot vlakbij het podium en terug. Hoe serieus het er de dag van vandaag aan toe gaat, zucht een oude wilg, met die hoge hekkens en wat al niet.

Maar dan horen ze iemand vertellen van die avond, toen de grote Leonard Cohen het hele park voor zich alleen had en de bomen worden stil. De herinnering aan die stem die zelfs de oudste beuk rillingen bezorgde. Maar de avond valt, het laatste verliefde koppeltje wandelt het park uit en de bomen dromen. Van een zomer die op de zomers van vroeger mag lijken.

Elke week laat verzamelaar Pol Martens een van zijn Brugse affiches voor zichzelf spreken...